

Připomínka k návrhu Změny č. 2 Územního rozvojového plánu

Ministerstvo pro místní rozvoj Odbor územního plánování Staroměstské náměstí 6 110 00 Praha 1
--

Věc: Připomínka k návrhu Změny č. 2 ÚRP

Jméno a příjmení:	
Adresa:	
Datum narození	
(Spolu)vlastněný pozemek v katastrálním území	
Území dotčené připomínkou:	Katastrální území obce: Mšeno
Text připomínky <p>Podatel nesouhlasí s vymezením akcelerační oblasti AOV83 a žádá, aby tato akcelerační oblast nebyla ve Změně č. 2 Územního rozvojového plánu vymezena a aby nebylo vydáno územní opatření AOV83.</p>	
Odůvodnění uplatněné připomínky <p>1. Direktivní vymezení AOV</p> <p>Podatel namítá, že není nezbytné (a neplatí to ani ze směrnice EU RED III), aby akcelerační oblasti pro VTE (dále jen „AOV“) byly vymezeny direktivně na celostátní úrovni. Je naprosto dostačující, když by Změna č. 2 Územního rozvojového plánu (dále jen „Změna č. 2“) dala obcím povinnost, aby prověřily možnosti vymezení AOV v územních plánech. Na základě tohoto pokynu by samosprávy znalé místních poměrů po dohodě s občany vymeziply vhodné</p>	

lokality pro VTE. Díky tomu by byly zohledněny s potřebnou pečlivostí a v nutné podrobnosti zásahy do veřejných zájmů, které není možné na úrovni Změny č. 2 zhodnotit, neboť to její velké měřítko neumožňuje.

2. Diskriminační vymezení AOV

Ve Změně č. 2 ÚRP není dostatečně vysvětleno, proč je třeba vymežit akcelerační oblasti právě tak, jak to činí Změna č. 2, jinými slovy není pochopitelné, proč právě počet AOV, se kterým Změna č. 2 počítá, povede ke splnění klimatických a energetických cílů a proč vymezení jiné oblasti již není zapotřebí nebo proč by klimatické a energetické cíle nemohly být plněny i bez AOV83, když není ke splnění těchto cílů (které ani nejsou ve Změně č. 2 specifikovány) zapotřebí ani o jednu AOV více.

Lokalita, kde je AOV83 přítom není nijak výjimečná z hlediska potenciálu pro VTE (nebo alespoň není ve Změně č. 2 přesvědčivě popsáno, proč se AOV83 svým větrným potenciálem tak výrazně odlišuje od dalších oblastí, kde AOV vymezeny nebyly). Lze tedy předpokládat, že existují i jiné shodné oblasti, kde však z nejasných důvodů AOV nebyly vymezeny. To považuje podatel za diskriminační.

Diskriminovány jsou i samosprávy, na jejichž území jsou AOV vymezeny. Vymezení AOV totiž představuje jakousi stavební uzávěru, kdy obec nemůže v dotčeném území měnit územní plán podle svých potřeb, ale musí respektovat vymezenou AOV. Vedle toho pak nebudou investoři VTE motivováni, aby s obcí uzavřeli férovou plánovací smlouvu a poskytli obci a jejím občanům dostatečné kompenzace za negativní dopady provozu VTE. Záměry VTE povolované v AOV totiž budou protežovány a jejich výstavba výrazně usnadněna. Tato diskriminace přímo ovlivňuje i občany samospráv.

3. Nedostatečné posouzení vlivů

Vymezení AOV s největší pravděpodobností povede k tomu, že záměry VTE v nich umístované budou upřednostňovány a nedojde už nikdy k řádnému posouzení jejich negativních dopadů na životní prostředí, na zdraví a životy lidí. Proto by mělo být vyhodnocení vlivů Změny č. 2 a územního opatření pro AOV83 extrémně podrobné a kvalitní, prakticky na úrovni EIA.

Překážkou pro takové podrobné posouzení je ale fakt, že je měřítko Územního rozvojového plánu příliš velké a neumožňuje skutečně posoudit dopady vymezení AOV (jiné by to bylo na úrovni územního plánu, resp. v procesu EIA se znalostí konkrétního záměru). Vzhledem k tomu, že na vymezení akceleračních oblastí naváže zrychlené a zjednodušené povolovací řízení před Dopravním a energetickým stavebním úřadem (DESÚ), v rámci kterého bude úřad prakticky pouze ověřovat, zda jsou záměry v souladu s vágními a nicneříkajícími podmínkami územního opatření AOV83. V souladu s těmito obecnými podmínkami ale budou téměř jakékoliv záměry, což znamená, že vlivy VTE realizovaných v AOV83 nebudou nikdy reálně posouzeny.

Podatel se domnívá, že je nezbytné, aby všechny vlivy VTE byly skutečně a podrobně posouzeny. Vágní posouzení Změny č. 2 nebo územního opatření AOV83 je naprosto nedostatečné. Podatel se domnívá, že vadné posouzení dopadů VTE může mít nejen přímý vliv na jeho zdraví včetně psychické pohody, ale také to může ovlivnit socioekonomický rozvoj obce, ve které žije.

Podatel ještě připomíná, že nedošlo ke kumulativnímu zhodnocení vlivů v důsledku vymezení tří AOV v těsné blízkosti (AOV82, AOV83 a AOV84).

4. Zanedbatelné pozitivní vlivy vymezení AO

V odůvodnění Změny č. 2 ani územního opatření není možné dohledat vyčíslení přínosu AOV83 pro snížení energetické závislosti anebo snížení produkce CO₂. Ve vyhodnocení vlivů územního opatření AOV83 se ale uvádí k pozitivním vlivům (přínosům) vymezení AOV a realizace VTE: „Zanedbatelný až mírně pozitivní vliv k ochraně klimatu uplatnění AO se uplatní v globálním měřítku, tedy i z hlediska přeshraničního působení.“ V dokumentaci Změny č. 2 a územního opatření je tedy přiznáno, že přínosy VTE realizovaných v AOV83 budou zanedbatelné, byť chybí konkrétní čísla. V takové situaci není pochopitelné, jak mohl zájem na vymezení AOV83 převážit nad ostatními konkrétně specifikovanými veřejnými zájmy, které naopak výstavba VTE ovlivní výrazně (byť to nekvalitně zpracované vyhodnocení Změny č. 2 a územního opatření nepřiznává).

Dále se ve vyhodnocení územního opatření AOV83 uvádí: „Vlivy na ovzduší v době výstavby zanedbatelné (prašnost při přesunu zemin, emise ze spalování PHM, sekundární prašnost), v době provozu mírně pozitivní z důvodu náhrady spalovacích zdrojů při výrobě el. energie.“ Vzhledem k tomu, že se ve vyhodnocení uvádí, že vliv AOV83 na ochranu klimatu bude zanedbatelný, bude logicky zanedbatelný rozsah, ve kterém VTE realizované v AOV83 nahradí spalovací zdroje. Změna č. 2 ani územní opatření tento závěr nevyvrací, neobsahují totiž vyčíslení toho, v jak velkém rozsahu VTE realizované v AOV83 nahradí spalovací zdroje a jaký přesně vliv bude mít tato náhrada na cíle sledované Změnou č. 2, tedy snížení energetické závislosti ČR a snížení produkce CO₂. Je také třeba řádně vyhodnotit, proč těchto cílů nelze dosáhnout jinými způsoby (zvýšení počtu bloků JEDU, popř. JETE, rozvoj vodíkové infrastruktury v souladu s Vodíkovou strategií ČR, větší důraz na rozvoj FVE). Proto ani blíže nespecifikovaná náhrada spalovacích zdrojů není důvod, proč by měl zájem na vymezení AOV83 převážit nad jinými zájmy v území.

5. Výška VTE a rozloha AO

Ve Změně č. 2 ani v územním opatření pro AOV83 není vysvětleno, proč byla zvolena právě tato rozloha AO a proč má AOV právě tyto konkrétní hranice a proč právě toto vymezení AOV povede ke splnění cílů Změny č. 2. Jinými slovy není vysvětleno, proč nemůže být AO vymezena jiným způsobem tak, aby kupř. byly VTE umístěny v dostatečné vzdálenosti od zastavěného území a zastavitelných ploch podle územních plánů (min 1,5 km) a není porovnáno, zda by toto jiné vymezení AOV třeba také nevedlo ke splnění cílů Změny č. 2. Podatel se domnívá, že to ale vzhledem k nespecifičnosti cílů Změny č. 2 není ani možné, proto by také vůbec neměla být AOV83 vymezena.

6. Hluková zátěž, vibrace a stroboskopický efekt

Podatel zásadně nesouhlasí s tím, že Změna č. 2 ani příslušné územní opatření vůbec neřeší negativní dopady hluku. Hluk totiž Změna č. 2 chápe jako normální integrální součást VTE, bez které to prostě nejde a je třeba se s tím smířit. Tento přístup nejlépe demonstuje přirovnání hluku z VTE k v podstatě příjemnému „šumění lesa“, které mohou zaregistrovat jen neurotické osoby. Podatel se proto domnívá, že hlukové vlivy nebyly zhodnoceny a ve skutečnosti to ani není možné bez znalosti konkrétního projektu. Podatel zdůrazňuje, že nepovažuje za dostatečné, aby byla hluková zátěž řešena až v hlukové studii zpracované investorem. Takový přístup není schopný zajistit reálnou ochranu lidského zdraví.

Podatel dále nesouhlasí s tím, že vůbec nedošlo k posouzení vlivů infrazvuku, nízkofrekvenčního hluku a vibrací, ačkoliv odborné studie upozorňují na rizika spojená s těmito doprovodnými jevy provozu VTE. Podatel se domnívá, že nebyl ani řádně zhodnocen vliv vibrací na nemovitosti.

Stejně tak nebyl řádně posouzen z hlediska vlivů tzv. stroboskopický efekt, kdy se posouzení zejména nezaměřilo na obtěžující dopady stroboskopického efektu.

7. Vlivy na krajinný ráz

Větrné elektrárny mají zásadní vlivy na krajinný ráz. Ve Vyhodnocení vlivů územního opatření AOV83 se uvádí: „Z analýzy viditelnosti vyplývá, že hodnocené území se vyznačuje vysokou koncentrací kulturně-historických hodnot a zároveň velmi citlivým vztahem ke krajině Kokořínska a k ikonické dominantě Bezdězu. V bezprostředním okolí se uplatňuje kostel Nanebevzetí Panny Marie, kostel sv. Jakuba Většího, fara, kaple Nejsvětější Trojice, zámek a historická venkovská zástavba. Ve vzdálenosti do 2 km navazují kostel sv. Martina, radnice, sokolovna a další objekty utvářející obraz sídla. V širším území do 5 km a 15 km se pak prosazuje mimořádně bohatý soubor památek, včetně hradu Kokořín, hradu Houska, hradišť, kostelů, tvrzí, zámků a historických areálů. Rozhodující hodnotou je zde ochrana vnitřní scenérie Kokořínska a nerušených výhledů na Bezděz. Současně je třeba zachovat obraz Mšena a jeho historického jádra v krajině, včetně vazeb na příjezdové komunikace, turistické trasy a další frekventovaná místa, odkud se uplatňují ikonické pohledy na město i na širší krajinný rámeček. Bezděz zde nepůsobí jen jako vzdálená dominanta, ale jako jeden z hlavních určujících prvků krajinné identity celého prostoru.“

Jak je možné, že všechny tyto vlivy jsou hodnoceny jako zanedbatelné, když přitom VTE budou představovat novou dominantu, která jednoznačně výrazně ovlivní krajinu, to není ve Změně č. 2 ani v územním opatření vysvětleno.

Vliv VTE na krajinný ráz bude mít ještě další dopady – již napořád bude hodnota krajinného rázu snížena, takže bude možné do území umisťovat i další záměry, které by jinak kvůli ochraně krajinného rázu nebyly přípustné.

8. Vlivy na zvířata

VTE velmi silně ovlivňují jak ptáky a letouny, tak savce a hmyz, dokonce i obojživelníky aj. Vyhodnocení územního opatření AOV83 však všechny tyto vlivy zlehčuje. Vyhodnocení proto nelze považovat za dostatečné.

V území, kde má být AOV vymezena se nachází řada ptáků i letounů. Jejich úmrtí ale Změna č. 2 chápe jako integrální a v podstatě běžnou součástí provozu VTE, se kterou je třeba se smířit a příliš ji neřešit.

Ve vztahu k ptákům územní opatření neobsahuje žádná reálná a funkční kompenzační opatření. V podstatě jen počítá s tím, že pro ochranu ptáků bude použito „vhodné technické řešení“. Tím se zřejmě myslí odpuzovače, ale není vůbec vysvětleno, v jaké míře tyto odpuzovače zamezí střetům ptáků s lopatkami VTE. Jiným opatřením má být zařízení, které zastaví roztočený rotor, ale ani zde není blíže popsáno, jak přesně bude zajištěno, aby tento mechanismus byl skutečně funkční.

Jde-li o letouny, pak je opatřením k jejich ochraně monitoring prováděný provozovatelem VTE. Takové opatření není vůbec schopno netopýry ochránit, ačkoliv právě netopýři jsou extrémně ohroženi VTE.

Pro savce představují VTE především vizuální bariéru v území, čímž omezují jejich migraci, a vedle toho je nepříznivě ovlivňují hlukové dopady provozu VTE a vibrace. Kromě toho VTE mohou poškodit i jejich biotopy, neboť ovlivňují lokální klima a tím i ekosystémy.

Odůvodnění Změny č. 2 ani územního opatření nevysvětluje, proč dostala AOV83 přednost před ochranou zvířat.

9. Vlivy na vodní poměry a lokální klima

Ve vyhodnocení vlivů Změny č. 2 ani územního opatření AOV83 není popsáno, jak byly hodnoceny vlivy VTE na spodní vody a celkově na vodní poměry a na jejich možné změny v důsledku výstavby a provozu VTE. V době, kdy se celá ČR potýká s extrémními suchy a vody je stále méně, je třeba tuto otázku brát velmi vážně a rozhodně nelze pouze stroze konstatovat, že VTE mají přednost, „protože mají prostě přednost“.

Je totiž faktem, že VTE, zejména ty extrémně vysoké, mají železobetonové základy, které jsou schopny vodní poměry v krajině narušit. Pro VTE se také buduje infrastruktura, která také může narušit tok podzemní vody anebo snížit množství vody proudící do blízkých vodních toků nebo vodních zdrojů. Výstavba VTE také odstraňuje ochranné vrstvy půdy a podloží, čímž činí podzemní vodu pod nimi zranitelnější vůči znečištění z úniků nebo rozlitých látek z vozidel nebo zařízení použitých k jejich výstavbě a vůči únikům a látkám z turbín a související infrastruktury během provozu.

Je také známo, že VTE velmi výrazně ovlivňují klima ve svém okolí (negativně). Jedná se především o dopady na teplotu zemského povrchu, fyzikálně-chemické vlastnosti půdy, rychlost větru, vlhkost a srážky. Větrné elektrárny na pevnině mají významný oteplovací vliv na teplotu zemského povrchu v noci. V důsledku zhoršování fyzikálně-chemických vlastností půdy dochází k vysušování lokalit nacházejících se u VTE. Půdní vlhkost navíc ovlivňuje rovnováhu ekosystému, což ohrožuje ekologickou stabilitu krajiny a některé druhy zvířat.

Z vyhodnocení územního opatření AOV83 ani Změny č. 2 jako celku ani z jejich odůvodnění není vůbec zřejmé, jak bylo s těmito fakty naloženo.

10. Vlivy na zemědělský půdní fond

Ve vyhodnocení územního opatření se uvádí: „Přítomnost ZPF převažuje v I. a II. třídě ochrany, nepatrné záborů také v III. až V. třídě ochrany. S ohledem na velmi nízký rozsah záborů ve vyšší třídě ochrany dále neřešeno. V případě VTE a doprovodných staveb (rozveden, úložišť el. energie, komunikací apod.) v AO je zábor pro zajištění bezpečnosti hodnocení považován za trvalý. Uplatnění AO nebude mít vliv na ekologické funkce půdy. Zábor půdy je s ohledem na relativně malou výměru a na rozlohu zemědělské půdy v AO a jejím okolí považován za mírně negativní vliv.“

Rozsah záborů je přitom následující:

Označení plochy / koridoru	Rozloha plochy / koridoru (ha)	Navržené využití	Odhad záboru (ha)	Odhad záboru podle tříd ochrany (ha)					Odhad výměry záboru, na které bude provedena rekultivace na zemědělskou půdu (ha)
				I.	II.	III.	IV.	V.	
% zastoupení	100		87,50	36,26	46,69	1,49	2,00	1,06	0%
AOV83	1261,6	VTE	7,73	3,20	4,12	0,13	0,18	0,09	0,00

Podle názoru podatele nelze považovat trvalé zničení téměř 7,5 hektarů cenné půdy (tento odhad může být navíc podhodnocen) za něco, co není třeba řešit. Takové zdůvodnění záborů je bizarní a nedostačuje požadavkům v § 4 odst. 3 zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně ZPF, kde se mj. uvádí, že zemědělskou půdu I. a II. třídy ochrany lze v územně plánovací dokumentaci určit k jinému než zemědělskému účelu nebo odejmout pouze v případech, kdy jiný veřejný zájem výrazně převažuje nad veřejným zájmem ochrany zemědělského půdního fondu.

Podatel se ze Změny č. 2 ani územního opatření AOV83 a jejich odůvodnění nedozvěděl, jak bylo doloženo, že výrazně převažuje veřejný zájem na realizaci VTE nad zájmem na ochraně cenných částí ZPF. Nejistil ani to, jak zábor ZPF přispěje k tomu, aby byly zmírněny dopady změny klimatu nebo aby byla zvýšena energetická soběstačností ČR (a v jakém rozsahu se tak stane). Podatel také neví, proč není možné VTE realizovat jinde, kde by k záborům cenných půd nedošlo. Na uvedené otázky by měla Změna č. 2 odpovědět velmi přesně nebo akcelerační oblast nevymezovat a ponechat vše na územní plány a povolovací řízení, kde budou moct být zábory skutečně podrobně posouzeny a vyhodnoceny.

11. Další připomínky podatele:

Datum a podpis: